

Indholdsfortegnelse

Hvem er vi?	2
Det pædagogiske værdigrundlag.....	3
Leg:.....	5
Børnesyn:	6
Dannelse og børneperspektiv	6
Læring.....	7
Børnefællesskaber:.....	8
Pædagogisk læringsmiljø:.....	8
Forældresamarbejde:	9
Børn i udsatte positioner:.....	9
Sammenhæng i overgange:	10
De seks læreplanstemaer:	11
Barnets alsidige personlige udvikling:	11
.....	11
Alsidig personlig udvikling – idékatalog.....	12
Barnets sociale udvikling:.....	13
Barnets sociale udvikling– idékatalog	14
Kommunikation og sprog:	15
Kommunikation og sprog - idékatalog	16
Kultur, æstetik og fællesskab:	17
Kultur, æstetik og fællesskab - idékatalog.....	17
Krop, sanser og bevægelse:.....	18
Krop, sanser og bevægelse – idékatalog	19
Natur, udeliv og science:	20
Natur, udeliv og science - idékatalog.....	21
Dokumentation og evaluering:	22

Hvem er vi?

Billum Fribørnehave åbnede i 2018 og Frivuggestue åbnede i 2019. Vi er en privat børnehave/vuggestue og en del af Billum Friskole, og vi bygger på det Grundtvig-Koldske værdigrundlag, som man kan læse mere om i næste afsnit.

Vi er placeret i Billum, som er en lille landsby med et godt fællesskab og et aktivt foreningsliv. Billum ligger smukt på toppen af Ho Bugt og er en del af Nationalpark Vadehavet. I øvrigt blev Billum kåret til Årets Landsby i 2020.

Vi tager afsæt i den lokale kultur og natur, som vi befinder os i til daglig. I Billum er der en stor fællesskabsfølelse som gør, at alle bidrager. Det vil sige, at vi fra lokalsamfundet møder velvilje ift. besøg på bondegårde, entreprenør, det lokale osteri, kirken m.v. Dette har stor værdi for børn og personale i dagligdagens pædagogiske arbejde.

Vi bestræber os på at holde minimumsnormeringen: 3 vuggestuebørn pr. voksen og 6 børnehalebørn pr. voksen.

I øjeblikket er der 10 børn i alderen 0-3 år og 25 børn i alderen 3-6 år.

Vi er en børnehave, der benytter uderummet mest muligt og følger årstidernes skiften. Det betyder, at vi er udenfor det meste af dagen - året rundt.

Vi har 1 træhytte med brændeovne, hvor vi kan søge ly, læ og varme, når vejret giver os udfordringer. Ligeledes er der 2 bålpladser, som bliver brugt efter behov.

Vi arbejder også med indendørs læringsmiljøer, som vi tilpasser efter børnenes behov.

Det skal jo helst være en god oplevelse at komme i børnehave hver dag.

Til institutionen er der knyttet 2 mindre busser, som vi deler med SFO og skolen.

Vi har et tæt og konstruktivt samarbejde med skolen og SFO, da personale, børn og forældre ofte færdes i flere enheder hver dag.

Det pædagogiske værdigrundlag

Alle børn er ligeværdige men ikke ligestillede. Med det menes, at vi fra fødslen alle er lige, men vi har forskellige forudsætninger såsom forældrebaggrund, miljø og andre påvirkninger i vores tidligste livsperiode. Denne tidlige del af barnets liv er vigtig for barnets personlighed og dannelse.

Alle børn har en værdi i sig selv. "For at behandle børn lige skal de behandles forskelligt."

Børnene kommer med vidt forskellige forudsætninger og med vidt forskellige baggrunde, og vi skal rumme alle børn.

Fundamentet for at der sker en udvikling hos barnet fra vuggestue / børnehave til skolegang er et konstruktivt forældresamarbejde, hvor bl.a. dialogen er i fokus - specielt den daglige dialog på legepladsen eller i garderoben.

Vi tilbyder barnet et inspirerende / udfordrende læringsmiljø, som er med til at vække barnets nysgerrighed.

Vi giver barnet succesfølelse gennem anerkendende kommunikation, så barnet styrker dets selvværd og dermed tør afprøve egne grænser.

Vi lærer barnet værdien af at være en del af fællesskabet, men samtidig respektere, at barnet indimellem ønsker at lege selv.

Vi vægter kommunikation meget højt, da kommunikation er med til at skabe relationer, konstruktive og udviklende lege, konfliktløsning, og børnene kan udvikle empati netop ved sprogets brug (herunder også mimik og kropssprog).

Barnet har i den daglige mulighed for at udfolde sig motorisk. Derigennem får barnet kendskab til egen krop og dens formåen. Motoriske udfordringer styrker ydermere også barnets sproglige udvikling og legefællesskaber.

Gennem et udviklende pædagogisk læringsmiljø har barnet mulighed for at få et indblik i egen baggrund og opvækst. Barnets historik er vigtig, og den er med til at danne barnets personlighed. (... at se sig selv i en større sammenhæng.)

Vi har fokus på, at barnet gennem pædagogiske aktiviteter får indblik i og lærer noget om den kulturhistorie barnet er en del af.

Vi giver barnet et indblik i naturvidenskab / science, så det får et naturligt forhold til det udendørs læringsrum. Vi skal bevidstgøre barnet om, hvor vigtigt det er, at vi alle passer på naturen fordi, vi både lever af den og i den.

Vi vil gerne lære barnet, hvor vigtigt det er, at vi drager omsorg for den jord, vi bor på. Derfor arbejder vi med bæredygtighed, genbrug, økologi, og affald - alt sammen i børnehøjde.

De pædagogiske læreplaner skal tage højde for lokale forhold og målrettes børnene på henholdsvis 0-2 år og 3 år op til skolestart.

Den lovgivningsmæssige ramme består af:

Det pædagogiske grundlag:

- Leg
- Et børnesyn hvor det at være barn har værdi i sig selv
- Dannelse og børneperspektiver
- Læring
- Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhæng i overgange

Ovenstående punkter skal ses som refleksioner over vores daglige pædagogiske praksis. Disse er med til at komme hele vejen rundt om det enkelte barn således, at barnet bliver styrket i alle dets kompetencer. Disse er med til at skabe udvikling hos det enkelte barn og klargøre det til at komme videre.

Vi er naturligvis opmærksomme på, at vi lever i en foranderlig verden, som vi alle er en del af. Derfor er det vigtigt at understrege, at vi løbende tilretter, justerer og evaluerer i forhold til, hvad der er væsentligt i barnets udvikling således, at barnet bliver parat til at "indtage" den verden, der venter udenfor institutionslivet.

Leg:

Legen er en værdi i sig selv.

Legen er fundamentet for al udvikling hos barnet.

Legen bruges til at bearbejde oplevelser, som barnet har haft – enten hjemme, i børnehaven eller vuggestue eller andre steder.

Legen er med til at danne relationer og skabe børnefællesskaber.

Legen giver barnet mulighed for at "forsvinde" ind i dets eget univers (fantasi); måske sammen med et par kammerater.

Legen er med til at give barnet en oplevelse af sig selv i forhold til dets omverden, legen giver fællesskabsfølelse, mulighed for rollelege, eksperimenteren m.m.

Legen styrker den sproglige udvikling, den motoriske udvikling, pirrer nysgerrigheden, styrker selvværdet og er med til at danne barnets identitet.

I børnehaven guider vi barnet til at "gå ind i" legen med andre børn på en uforstyrrende måde. Vi lærer barnet at være leder/medløber i legen, vi guider barnet i konfliktløsning, i at aflæse mimik og kropssprog samt øver barnet i at anvende sproget konstruktivt i legen. Det er også fint indimellem at lege alene.

Børnesyn:

At være barn har en værdi i sig selv.

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og dets kompetencer, dets ret til at være "individuel" samt, at udvikling sker i barnets "eget" tempo.

Barnet er et "kompetent" væsen, som skal understøttes/guides/videreudvikles, så barnet bliver et "helt" menneske.

Barnet skal i dagligdagen mødes med gensynsglæde, nærvær, omsorg, empati samt positive forventninger. Der skal være fokus på det, som barnet kan – ikke det barnet IKKE kan, hvilket vi understøtter med en relations og ressourceorienteret pædagogik i dagligdagen.

Dannelse og børneperspektiv

I Billum Fribørnehave og -vuggestue er vi, som pædagogisk personale, rollemodeller både i den måde vi kommunikerer på, og i den måde vi agerer på. Vi har fokus på og respekt for, at børnene kommer med hver deres kultur.

Vi støtter børn i at tale respektfuld til hinanden og i at behandle hinanden, som de gerne selv vil behandles. Ydermere lærer vi dem at vise hensyn og drage omsorg for hinanden. Vi understøtter børnene i at sige fra og til, vi øver i at vente på tur, sidde sammen i en gruppe og i at kunne indgå i en forhandling. Ligeledes støtter vi barnet i at turde udfordre sig selv, tro på sig selv og blive accepteret for den "jeg er" og ikke for det "jeg gør".

Vi har fokus på børnenes perspektiv ved bl.a. at inddrage dem i planlægning af aktiviteter, ud fra deres formåen og forstående. Børnenes holdninger er vigtige gennem hele dagen, både i strukturerede aktiviteter, leg og rutiner. Aktiviteter tilrettelægges, så barnet kan være medskabende. Bl.a. ved selv at vælge farve, vælge sange eller lege. Vi skaber rum for, at der fysisk er plads til, at børnene kan lege og udforske venskaber, både ude og inde.

Hos os er det vigtigt at sætte ord på børnenes følelser, være lyttende og observerende på hvad der fylder i det enkelte barn og børnegruppen som helhed. Vi giver barnet mulighed for at udvikle den sociale forståelse og adfærd i leg, så dets evne til at samarbejde udvikles.

Læring

Børn lærer forskelligt, og med vores faglige viden tilstræber vi, at imødekomme det enkelte barns udfordringer og behov. Vi giver børnene mulighed for at tilegne sig de bedste kundskaber i de forskellige læringsarenaer på legepladsen, i det indendørs læringsrum, i garderoben, når vi er på tur osv. Vi skaber et læringsmiljø, der fører børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling, således at barnet befinder sig i zonen for nærmeste udvikling.

Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål og ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer. Børn lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner. Vi mener, at læring finder sted hele tiden. Vores læringsmiljø er inddraget i de daglige rutiner og almindelige aktiviteter. Det foregår i den spontane leg, men også i den planlagte og strukturerede hverdag, hvor børnene møder engagerede og guidende voksne, som skaber udviklende og udfordrende læringsmiljøer. Læring opstår, når børnene er spontane, målrettede, fordybende, aktive, engagerede og i bevægelse.

Vi støtter barnet i selv at gøre, hvad det kan, og i at øve sig i det, det endnu ikke mestrer. Vi hjælper når det bliver svært, så barnet stadig kommer til at opleve succes. F.eks. kan en lynlås i jakken være svær at håndtere, men når vi har guidet, kan barnet selv lyne op og får dermed en succesoplevelse med at få jakken på.

I den pædagogiske praksis skaber vi gode betingelser for børnenes læring, når vi er gode rollemodeller, som er med til at italesætte og guide barnet. Vi skaber differentierede fællesskaber med udgangspunkt i børnenes indbyrdes relationer og roller således, at børnenes forskellige kompetencer kommer i spil og bliver synlige for de andre børn. Vi tager udgangspunkt i de børn og forældre, vi har, og justerer løbende efter dette.

Vi planlægger dagen, så den stimulerer det enkelte barn til at være nysgerrig, motiveret, arbejde koncentreret, fordybe sig, afprøve og bruge deres fantasi. Både alene og i samspil med andre.

Børnefællesskaber:

Det er vigtigt at barnet får en følelse af, at det er en del af fællesskabet. Barnet skal guides i at danne legerelationer til andre børn på en konstruktiv og udviklende måde. (eks. Hvordan går man ind i en igangværende leg...?)

Barnet mødes med de "uskrevne regler" der hersker for at kunne indgå i leg med andre børn.

Barnet lærer om de overordnede forskellige roller, der er i legen (leder/medløber). Barnets personlighed udvikles, når det oplever dels at være leder i legen, men også medløber. Begge "roller" har en udviklende indvirkning på barnet. At tage "teten" og bestemme, og modsat at indordne sig, være ydmyg og lade "lederen" bestemme. Dette styrker både barnets selvværd, når de andre børn accepterer lederen i legen bestemmer, men det styrker også barnets sociale evner, når det skal acceptere at et andet barn leder legen.

Barnet skal være aktivt deltagende i "ligeværdige" børnefællesskaber, vi guider børnene ved behov

Pædagogisk læringsmiljø:

Vi skaber pædagogiske læringsmiljøer gennem vores kultur og praksis. Dette er med til at styrke barnets dannelse og trivsel.

Sammen med barnet opsøger / skaber / befinder vi os i pædagogiske læringsmiljøer, som styrker barnet i de sociale spilleregler, det skal tilegne sig for at kunne indgå i børnefællesskaber i nærmiljøet.

Sammen med barnet opsøger vi "det konkrete" (bondegårdsbesøg, strand, skov, vælter en træstub, graver et stort hul i jorden eller i sandkassen etc...) hvorefter vi sammen undres og undersøger/eksperimenterer med børnene (science/naturvidenskab).

I det udendørs læringsrum får barnet mulighed for at gå på opdagelse/udforske i eget tempo, ligesom barnet bliver tilgodeset i at tilegne sig viden i "forskellige læringsstile." Der er ikke kun én måde at tilegne sig viden på. (Alle kan være med: Inklusion)

Det pædagogiske læringsmiljø indbyder til, at barnet lærer HELE dagen...

Forældresamarbejde:

Et godt samarbejde med forældrene skaber sammenhæng i børnenes liv på tværs af børnenes hjem, vuggestue og børnehave. Et godt samarbejde øger det pædagogiske personales - og forældrenes - indsigt i barnets liv, og det skærper opmærksomheden omkring barnets perspektiver. Det skaber trivsel, læring, udvikling og dannelse for det enkelte menneske.

Vores tilgang til forældresamarbejdet er ydmygt og respektfuldt, da det er forældrene, der har det største kendskab til barnet. I institutionen opbygger vi et konstruktivt samarbejde omkring barnet, så vi sammen skaber de bedste muligheder for udvikling hos barnet.

Børn i udsatte positioner:

Alle børn har ret til at være en del af fællesskabet. Derfor skal vi skabe et inkluderende læringsmiljø, hvor alle børn er ligestillede. Vi skal sørge for at de fysiske rammer lever op til de udfordringer, det enkelte barn har, og indhente viden og ekspertise udefra. Dette skal naturligvis gøres i samarbejde med forældrene.

For at komme omkring barnet på bedste vis, anvender vi forskellige værktøjer.

- P-møder, stuemøder
- Hjernen & hjertet
- Inddragelse af Varde Kommunes pædagogiske teams
- Sprogvurdering
- Underretninger
- Supervision fra Varde Kommune

Den daglige dialog samt samtaler med forældrene er et yderst vigtigt redskab i forhold til barnets udvikling.

Sammenhæng i overgange:

Det er vigtigt, at barnet lærer at se sig selv som en del af fællesskabet/omgivelserne. I relationsdannelsen influerer barnet på dets omgivelser, men omgivelserne har også en indvirkning på barnet. Barnet vil lære, at det har indflydelse, men også at andre får indflydelse på barnet. Her opstår en læring/udvikling hos barnet. Barnet vil få en oplevelse af, at det ikke er et nederlag at skulle gå på kompromis med egne holdninger, for (måske) at tilegne sig nye holdninger. Dette er en øvelse i at blive en del af fællesskabet (børnemøder, samling...). Barnet vil også opleve, at omgivelserne indimellem må gå på kompromis og indordne sig således, at der opstår konstruktive relationer børnene imellem. Barnet får en følelse af både at skulle "give" og "tage", og der opstår en form for balance (Dette er en livslang øvelse ...).

Vi har fokus på, at overgangene i barnets dagligdag bliver næsten helt usynlige. Dette for at en kaotisk stemning i børnegruppen minimeres. Hvis børnene skal deltage i en pædagogisk aktivitet, sætter den voksne sig stille ned og begynder at undersøge, fx hvilke dyr der lever under træstubben, eller starter et nyt projekt i krea-værkstedet... Dette skaber hurtigt nysgerrighed hos barnet, og det kommer naturligt og spørger om det må være med.

Barnet mærker, at man ved fælles engagement kan opbygge børnefællesskaber og et sammenhængende børneliv.

Besøg af vuggestuebørn i børnehaven skaber øget kendskab og interesse. Det samme gør sig gældende i personalesamarbejdet i ydertidspunkterne og ved behov. Dette skaber tryghed og nærvær i samspillet mellem alle parter.

Barnet udvikler positive erfaringer med at deltage i sociale fællesskaber med henblik på at blive rustet til overgangen fra børnehave til skole.

Legerelationer udenfor børnehaven kan være med til at mildne overgangen fra børnehave til skole.

Besøg på skolen, hvor barnet møder andre børn (de kommende skolekammerater) og voksne er ligeledes med til at gøre overgangen nemmere. Barnet starter i førskole i april, hvor der samarbejdes med børnehaveklasseleder og SFO personalet.

Barnet styrkes/øves i at blive selvhjulpent (toiletbesøg, påklædning, drage omsorg for sine ting...). Dette øves også i samarbejde med forældrene.

Børnehaven har et konstruktivt samarbejde med skolen og omvendt så, at begge parter bliver klogere på hinandens pædagogiske praksis... og kan se hvilke ressourcer, vi kan byde ind med i samarbejdet

De seks læreplanstemaer:

Med den styrkede pædagogiske læreplan er sammenhængen mellem de 6 læreplanstemaer knyttet direkte til en forståelse af pædagogisk praksis og som en sammenhængende og helhedsorienteret praksis.

Der er med den styrkede pædagogiske læreplan sat kriterier for det samlede pædagogiske læringsmiljø, som er med til at sikre barnets læring og udvikling. Det vil sige, at barnet lærer og udvikler sig HVER DAG og HELE dagen.

Kerneopgaven i vores institution er at sikre barnets læring, trivsel, udvikling og dannelse. Læringsmiljøet skal tage afsæt i den aktuelle børnegruppens sammensætning samt barnets perspektiv.

Enhver form for samvær betragtes som et læringsmiljø.

Efter hvert læreplanstema har vi udarbejdet et materiale med en masse punkter. Disse skal ses som et idekatalog, som er med til at sikre, at vi i vores daglige pædagogiske praksis kommer hele vejen rundt om det enkelte barn. Børn er forskellige og har dermed forskellige ressourcer. Gennem idekataloget sikrer vi, at alle børn får succesoplevelser, som er med til at give barnet en tro på at "det kan", og dermed bliver der skabt mulighed for udvikling hos barnet.

Barnets alsidige personlige udvikling:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Vores mål er at barnet indgår i både børnefællesskaber og relationer. Vi har i børnehaven og vuggestuen normer og værdier som barnet indgår under; vi siger goddag og farvel, barnet fortæller når det går på toilet. Barnet kalder på en voksen, når det har behov for hjælp osv.

Humor er et vigtigt redskab i den daglige kontakt med barnet. Vi skal grine sammen med barnet, og vi skal lære barnet, at det er fint at grine af hinanden – uden at blive ked af det, men også at man kan grine lidt af sig selv.

Barnet skal udfolde sig som en selvstændig, stærk og alsidig person, som kan tage initiativ, har gåpåmod og kan udvise engagement

De daglige rutiner er også med til at udvikle barnets alsidige personlige udvikling. Vi styrker barnets selvtillid ved at give det små overkommelige opgaver i dagligdagen. Barnet vokser med at få lov til at tage ansvar. Vi styrker børnenes samarbejde, ved at lave små legegrupper, læringsgrupper og andre sociale sammenhænge på kryds og tværs af årgangene.

Vi tilbyder barnet et læringsrum, som kan styrke barnets kreativitet. Vi stiller materialer til rådighed, så barnet får mulighed for at få styrket finmotorikken, grovmotorikken, æstetikken, sanserne og det kulturelle. Her skal være plads til ro og fordybelse.

Alsidig personlig udvikling – idékatalog

- Hvem er min familie
- Viden om kroppen
- Venner i og udenfor børnehaven/vuggestuen, opfordre forældre til at lave legeaftaler udenfor institutionen
- Spille teater for andre
- Gøre brug af institutionens faciliteter; Køkken, Krea, uderummet, SFO osv.
- Hvordan er man nysgerrig? Lære børnene at stille hv-spørgsmål
- Gør brug af uderummene; lave mad over bål, bruge Bamsehuset og bruge legerummene i SFO /Skole
- Vi inspirerer børnene til selv at komme med ideer til fantasifulde og kreative lege.
- Lad børnene hjælpe med det praktiske i hverdagen; feje, rydde op, tømme opvaskemaskinen, hente vand, dække bord, rydde op og holde orden på egne garderobeplads osv.
- Holde en tale
- Arbejde med selvværd og selvtillid
- At bede andre om hjælp, guide børn i at bruge deres ord i stedet for lyde
- At give og tage imod konstruktiv feedback
- At se egne og andres gode egenskaber
- At grine af og grine med
- Guider og vejleder børnene i at blive selvhjulpne/selvstændige; tage tøj af og på, selv åbne madpakke og drikkedunk, hygiejne omkring toiletbesøg, vaske hænder, pudse næse osv.

Barnets sociale udvikling:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, der bidrager til demokratisk dannelse.

Barnets sociale udvikling tager sit afsæt i legen. Gennem legen bearbejder barnet oplevelser, det har haft i børnehaven, i hjemmet, hos bedsteforældrene, set på TV m.m. I legen med andre børn lærer barnet at se sig selv i forhold til de andre børn. Vi guider barnet i at aflæse kropssprog, ansigtsudtryk, mimik f.eks i konfliktsituationer således, at barnet får en begyndende forståelse af empati. Hermed får barnet kompetencer til selv at løse småkonflikter.

Vores mål er at barnet lærer, at danne relationer til andre børn, så det gennem kammeratskab opnår følelsen af fællesskabet i Børnehaven og Vuggestuen. Og barnet vil derved opdage værdien af at have nogen at lege med, og at det åbner op for andre muligheder i legen, når man er flere end en. Vi bestræber os på, at give barnet mulighed for både fri leg og struktureret leg uden afbrydelse. Det er vigtigt for barnet at kunne blive i legen, hvor bl.a. fantasien kan få frit spil. Vi giver kendskab til regellege, som barnet skal indrette legen efter. Dette styrker også barnet i at modtage en kollektiv besked, og finde egen plads i fællesskabet. Barnet må også opleve/accepter at en regel gradbøjes ift. kultur og kontekst. Vi lærer barnet, at vi er forskellige, og at vi kommer med vidt forskellige forudsætninger og baggrunde. Nogle børn kommer fra andre kulturer, og har dermed har andre traditioner og normer. Vi lærer barnet, at vi alle er ligeværdige, men ikke ligestillede. Vi giver plads til leg i det store og det lille fællesskab, men accepterer også barnets behov for at lege alene i perioder, når det har brug for selvreflektion.

Barnets sociale udvikling– idékatalog

- Kropssprog og mimik
- Følelser: Hvad er det? Og hvordan lærer vi at rumme dem?
- Venskaber
- Sige goddag og farvel
- At have omsorg for andre og hjælpe andre
- Lave mad sammen
- Leg rummer en enorm ressource, så som voksne skal vi lære at sætte os ned og bruge tid på at iagttage børnenes leg
- Giv hinanden en gave
- At lære børnene at lege rollelege
- Samarbejde i grupper
- At inddrage hinanden i forskellige rollelege
- At støtte op om hinandens initiativer
- Voksenstyret leg
- At se sig selv som en del af en gruppe, og at vi hver især kan bidrage med noget konstruktivt til gruppen
- Lege på barnets præmisser
- At hente hjælp og tage imod hjælp. "Fri for mobberi". Massage mod mobning.
- Hvordan spiller man hinanden gode?
- Øve i at tackle konflikter
- Bevidstgøre forskellighed? Hvilken baggrund kommer vi med?
- Indblik i forskellige kulturer
- Tro og trosretninger
- Inddragelse i demokratiske beslutninger
- Hvordan passer vi på hinanden og fællesskabet
- Hvad vil det sige at være nysgerrig og være nysgerrige sammen
- Hvor bor vi, og hvorfor gør vi det? Hvilke muligheder er der for børn her?
- Lav et stamtræ

Kommunikation og sprog:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I dagligdagen øver vi konstant barnets sproglige kompetencer.

Når vi er i dialog med barnet, øver vi øjenkontakt som fokus, da gensidig opmærksomhed er en forudsætning for kommunikation.

I det daglige sætter vi ord på næsten alt hvad vi foretager os sammen med barnet. Vi udfordrer barnet sprogligt og tankemæssigt ved at stille det spørgsmål undervejs i den pædagogiske dagligdag. Bevidst undgår vi at lægge ordene i munden på barnet, så det selv får mulighed for at formulere sig i dialogen. Vi har respekt for det enkelte barns latenstid, så det giver barnet tid til at svare.

Vi sætter ord på det vi laver i aktiviteterne sammen med barnet; de materialer vi anvender, det vi oplever, når vi er på tur osv...

Vi øver barnet i at lægge mærke til kropssprog, mimik og ansigtsudtryk, da det er med til at styrke barnets empatiske indlevelsessevne.

Vi guider barnet i at anvende dialogen i forhold til relationsdannelse, konfliktløsning samt i at sætte ord på egne følelser.

Vi skaber et læringsmiljø, som i det daglige er med til at udfordre barnets sprog, adgang til bøger, historiefortælling, barnets egne historier, genfortælling af dagen til mor/far, rim/remser, sange, leg med ord i stunder med tæt kontakt, adgang til skrive/tegneredskaber, vi taler om det vi oplever på tur i skoven, trafikregler osv...

Barnet får derved en oplevelse af, at der via kommunikation skabes sammenhæng i dagligdagen.

Børn og forældre har adgang til Børnehavebiblioteket.

Kommunikation og sprog - idékatalog

- Dialogisk læsning/Højtlæsning og værdien i at lytte
- Rim og remser
- Sange/sanglege
- Mime
- Fortælle en historie
- Fortælle om dig selv og din familie. Genfortæl en oplevelse
- Sætte ord på alle dagens gøremål
- Holde en tale
- Skrive en sang sammen med børnene
- Sprog i andre lande
- Hvem kan tælle til 100
- Bruge alle stunder til kommunikation på enhver tænkelig måde
- Arbejde med ordforrådet og begreber
- Øve øjenkontakt under kommunikation
- Lære at vente på tur, lytte aktivt og give feedback på det sagte
- Lade børnene læse bøger selv
- Besøge biblioteket
- Lytte til lydbøger
- Skrive eller tegn dit eget navn, hvordan skriver man mor, far osv.
- Give børnene en opgave, når de skal tegne(f.eks. fødselsdage)
- Børnehavebiblioteket, introducere forældre og børn

Kultur, æstetik og fællesskab:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Barnet skal bevidstgøres om, at det er en del af et større fællesskab. Men synliggøre vigtigheden af at kunne lege alene. Fællesskabsfølelsen er dog vigtig for, at barnet har en følelse af at "høre til"

Barnet skal bevidstgøres om, at det er en del af en kultur. Barnet skal vide noget om dets og andres kulturhistorie og traditioner; hvem er jeg, hvor kommer jeg fra, hvad er vores traditioner (nye og gamle) Vi har fokus på, at barnet oplever egne og andres kulturer, normer og værdier ligeværdigt.

Vi skal arbejde med forskellige materialer og udtryksformer, så barnet får kendskab til kunst og kultur og forskellige måder at udtrykke sig på. Vi følger barnets spor i processen, så det får en følelse af medbestemmelse, og at det derigennem sætter sit eget præg på det endelige resultat.

Kultur, æstetik og fællesskab - idékatalog

- Spille teater, se teaterstykker/film
- Deltage i morgensang på skolen
- Børnene lytter og spiller selv til forskellig slags musik
- Danse
- Børnehavens/vuggestuens omgivelser inde/ude er inspireret af børnenes kreative kreationer (sæson og tema inspireret)
- Vi er kreative; male, tegne, klippe, gøre brug af naturmaterialer/genbrug
- Vi tager billeder af hverdagen, som bruges til dokumentation på Viggo
- Deltage og bidrage til traditioner: Jul, påske, fastelavn, halloween, morgensamling, sct Hans osv.
- At de voksne fortæller historier fra deres egen barndom
- At forældre/bedsteforældre og andre fra lokalområdet inviteres ind i børnehave/vuggestue til temadage/kulturformidling; blomstens dag, julehygge osv.
- Focus/tema om andre lande, tidsperioder, kulturer osv.

Krop, sanser og bevægelse:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I børnehaven/vuggestuen lægger vi stor vægt på, at barnet får kendskab til sin krop og hvad kroppen kan.

Det er derfor vigtigt, at det pædagogiske læringsmiljø er indrettet således, at barnet får lyst til at udfordre sin krop både fin- og grovmotorisk. Det udendørs læringsrum indbyder til at få pulsen op med løb, hop, klatre i træer, spille bold, løfte tunge ting, snitte, cykle m.m. Her er der rig mulighed for at udfordre egne grænser ved at prøve noget som måske er lidt farligt. Vi leger også sanglege, fangelege, laver rytmik, forhindringsbaner m.m.

Barnets finmotorik udvikles ved f.eks. at lave aktiviteter med saks, papir, blyanter, perler, nål og tråd mm. Vi øver også barnet i at tage tøj af og på, åbne madkassen/drikkedunk, lave mad, lave puslespil, spille spil.

Ved f.eks. at barnet tegner sig selv, får det indsigt i hvordan det ser ud, både udvendigt og indvendigt. Denne aktivitet afføder en snak om, hvor de forskellige kropsdele sidder og om hvor de forskellige organer ligger i kroppen, og deres funktion,

Vi arbejder med sansemotorik, f.eks; gå med bare tæer, fornemme kulde og varme, turde røre ved hinanden og fodbad/massage og bjørnekram

Vi har fokus på sanserne. Vi laver aktiviteter, hvor de forskellige sanser kommer i spil (surt, sødt, salt, bittert). Vi udforsker smagssansen, følesansen, synssansen, lugtesansen og høresansen.

Krop, sanser og bevægelse – idékatalog

- Sanglege/dans og musik
- Barn til barn massage
- Tegne sig selv
- Cykeldag
- Focus på spisevaner
- At passe på sin krop både fysisk og mentalt
- Smagsoplevelser; surt, salt, sødt, bittert
- Motion f.eks. løb og yoga
- Motionsdag
- Bruge aktivitetskort fra "Grønne spirer" (lege og aktiviteter i naturen)
- Hygiejne(eks. Håndhygiejne ved toiletbesøg, inden madpakker)
- Kropsbevidsthed, hvad kan jeg med kroppen
- Gymnastik, rytmik og Sansemotorik
- Stimulere grov- og finmotorik(cykle, balance, perler, klip, åbne madkassen osv.)
- Hvad sker der hvis vi kun må bruge høresansen, synssansen, lugtesansen, smagssansen, følesansen osv.

Natur, udeliv og science:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Det udendørs læringsrum er perfekt til at skabe udvikling hos barnet i forhold til natur, udeliv og science. Vi følger barnets spor og undres sammen med barnet, når det støder på noget, der skal udforskes. Vi fordyber os sammen med barnet, er undersøgende og eksperimenterende, så barnet bliver fortrolig med naturen. Et eksempel kunne være vandleg, tyngdekraft på rutschebane og gynger mm.

Det udendørs læringsrum giver barnet mulighed for at fordybe sig, gå på opdagelse og lære i eget tempo. Gennem små projekter, naturpædagogiske aktiviteter, forsøg og eksperimenter lærer vi barnet, at det er en del af en større sammenhæng. Barnet skal lære at det kan påvirke dets nærmiljø via helt simple tiltag som bæredygtighed i børnehøjde, genbrug, affaldssortering og forurening. Gennem vores køkkenhave, madlavning, brugen af bål, besøg i skov og ved strand, bevidstgøre vi barnet om, hvad vi kan bruge naturen til. Vi lever både i naturen og af naturen, derfor skal vi passe på naturen.

Vi tager barnet i hånden når vi introducerer det til oplevelser med forskellige naturfænomener med årstidernes skiften såsom; vindens kræfter, i stærk blæst, kraftig regn, frost og solens varme stråler.

Natur, udeliv og science - idékatalog

- Naturbingo
- Dyrke køkkenhaven
- Lave is-lygter
- Finde krible krable dyr
- Brug "Grønne spire" og hent inspiration i det
- Stream dyrefilm eller se "Lille nørd"
- Lav en vulkan og et vulkanudbrud
- Kødædende planter
- Hvad er en regnbue?
- Hvor langt er der op til månen, og hvad er en stjerne?
- Vilde haver
- Kan man spise mælkebøtter, Bellis og brændenælder?
- Lav et pindsvine-bo eller en regnormegård
- Kæledyr, hvorfor har man det?
- Besøg på bondegården; hvor kommer mælken fra?
- Arbejde med ild, vand, jord, luft, lys, lyd
- Tage på Fiskeri- og Søfartsmuseet, til stranden, i skoven, på heden og se på dyr og planter
- Skattejagt
- Forrådnelsesproces
- Mejskugler og foderbrætter
- Skovlejr i august(2-4 uger)
- Inddrage naturmaterialer til kreative udfoldelser.

Dokumentation og evaluering:

Vi skal sikre en dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Til den daglige dokumentation, har vi valgt at bruge grupperne på Viggo, hvor vi flere gange om måneden laver opslag. Vi bruger billeddokumentation i vore gangarealer og også på Viggo. Og bestræber os på i samarbejde med børnene at lave små udstillinger/collager af både co- og biprodukter med de ting vi arbejder med/oplever i dagligdagen. Der bliver også lagt opslag på Facebook på vores hjemmeside, der belyser både dagligdagen og specielle begivenheder

Evaluering foregår dagligt, som en naturlig del af pædagogisk praksis, personalet imellem. Og generelt i institutionen således, at vores læringsmiljø er i konstant udvikling. Ved vore p-møder bruges Refleksionsbrillen, som er med til at sikre at vi arbejder konstruktivt med alle læreplanstemaer. Disse refleksioner bruger personalet til, at belyse og justere pædagogisk praksis ift det enkelt barn og børnegrupper ved behov.

Evalueringen skal tage afsæt i de pædagogiske mål, samt sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Dette gøres gennem en åben, reflektiv og konstruktiv samarbejde på tværs mellem forældre – børn – pædagogisk personale. Vi sætter den daglig kommunikation med forældre højt, hvilket giver det bedste grundlag for et godt og konstruktivt samarbejde. Forældrene er gode til at komme med ideer til ture og daglige aktiviteter der aktuelt foregår i nærområdet. Ligeledes holder vi ved behov udviklingsmøder med forældrene omkring deres barn.

Arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske læreplaner revurderes og evalueres løbende, med henblik på, at der sker en pædagogisk kontinuerlig udvikling af læringsmiljøet. Både i den daglige pædagogiske praksis, og som en naturlig del i planlægning af vore årsplaner.